

RUSAI PRIE NILO

IZRAELIS PRALAIMI ORO KARĄ VIRŠ SUEZO?

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidentas Nixonas savo pašnekėsijoje su trim televizijos tinklų atstovais praėjusios savaitės trečiądienį atkreipė viešosios nuomonės dėmesį į Artimuosius Rytus, kur, jo nuomone, slypi didesnis pasaulinio karo pavojus kaip Vietname. Lyg į tai atsakydamas Senato užsienio reikalų komisijos pirmininkas Fullbright sekėmadienį, kalbėdamas per NBC programą "Meet the press" priekaištavo prezidentui, kad jis per mažai rūpinasi daugiau pagrindiniais klausimais, kaip derybomis su sovietais dėl atominio apsiginklavimo lenktynių apribojimo. Tai turįs būti pagrindinis JAV užsienio politikos tikslas, bet apie tai prezidentas visai nekalbės...

Tolimesnių dienų įvykiai tačiau parodė, kad tiesa yra prezidento pusėje. Izraelio generalinio štabo viršininkas gen. lt. Bar Lev pirma dieną pareiškė, kad sovietų priešlėktuvinės raketos, Vakaruose vadinamos SAM 3, per praėjusias 6 dienas numušė 3 Izraelio 'Phantom' lėktuvus.

Kad supratus to pareiškimo svarbą reikia atsiminti neseną praeitį. Norėdamas priversti Egiptą derėtis ar bent laikytis paliaubų, Izraelis, pasinaudodamas savo aviacijos persva-

ra pradėjo jį smarkiai bombarduoti. Egiptas paprasė didesnės sovietų paramos. Sovietai į Nilo pakraščius pasiuntė savo SAM 3 batarėjias, aptarnaujamas ir saugomas pačių rusų. Kaip jau šioje vietoje minėjome, tos raketos laikomos gana tobulu ginklu, kurio sovietai iki šiol nedavė nei savo saulėlitams nei Vietnamui. (Šiaurės Vietnamas turi tik SAM-2 raketas, kurios nėra taip pavojingos greitai skrendantiems lėktuvams kaip SAM 3). SAM 2 turi ir egiptiečiai, bet ir taip apginkluoti jų daliniai turi sovietų 'patarėjus' ir greičiausiai yra jų vadovaujamos. Kad apsaugojus tų batarėjų instaliaciją, sovietai davė ir savo lėktuvų kurie skraidė su Egipto ženklais atžymėtais lėktuvais, bet tarp savęs ir aerodromų kalbėjo per radiją rusiškai.

Vengdamas konflikto su tais lakūnais, Izraelis savo aviacijos veiklą apribojo maždaug 30 mylių į Vakarus nuo Suezio kanalo. Smarkiu bombardavimu tos zonos Izraelis bandė sulaikyti naujų priešlėktuvinę raketų instaliaciją Suezio kanalo vakariniame pakraštyje, kur egiptiečiai jau turi sutelkę per 900 artillerijos pabūklų. Tačiau

kaip paskutinis Bar Levo pranešimas parodo tai sukludė sovietams savo raketą pastūmėti Rytų kryptimi. Anksčiau ar vėliau tos raketos bus įrengtos ir Suezio kanalo pakraščiuose, kas iga-lins didesnę Egipto armijos ten sutelkimą ir eventualų persikėlimą per kanalą. (Egiptas jau dabar netoli kanalo turi 10 divizijų. Izraelio kanalo pusę saugo tik apie 10.000 karių.)

Izraelis iki šiol aiškino, kad jam tereikia turėti daugiau lėktuvų ir jis galės išlaikyti savokarinę persvarą, ypač dykumų krašte, kur sunku ką nors paslėpti. Washingtonas į tai žiūrėjo truputį skeptiškai. Taip kaip bombardavimas ir aviacijos persvara nepakludė Vietnamo, taip jis negalės perblokti ir Egipto, talkininkaujamo sovietų. Šiandien būklė yra tokia, kad Izraelis negali sudaryti rimtos grėsmės Egiptui, nebent jis norėtų ir nebijotų susidūrimo su sovietais, kurių prie Nilo pakraščiu jau esą apie 28.000.

Tokiu būdu Izraelio būklė pasidarė nepavydėtina. Jei JAV parduotų jam daugiau lėktuvų (kalbama, kad dabar amerikiečiai tik duoda jam tiek lėktuvų, kiek egiptiečiai, tiksliau - sovietai, jų numušė), sovietai padidintų savo priešlėktuvinę batarėjų skaičių ir tik dar daugiau įsistiprintų Egipte. Ir juo daugiau pašlija Izraelio karinė persvara, juo daugiau arabai darysis nesukalbami. Kartu didės spaudimas į Washingtoną ką nors padaryti. Bet ką? Čia nuotaikos tokios, kad į naują užsienio politikos ir karinę avantiūrą žiūrima su didžiausiu nepasitikėjimu ir kiekvieni atveju be jokio entuziazmo. Be to užstoja Izraelio dar daugiau pablogintų santykius su arabais ir pastūmėtų juos didesnėn sovietų 'globon'. Arabų nafta kol kas nereikalinga nei sovietams nei amerikiečiams, ji tačiau patenkina 80% Europos poreikavimą ir 90% -- Japonijos. Kas ją "globos" turės daugiau itakos ir į tuos JAV gyvūninius svarbius kraštus.

Dėl viso to supranta mas Nixono susirūpinimas. Ciniškai žiūrint, Izraelio egzistencija JAV daugiau kenkia negu padeda. Anot Fullbrighto, JAV teisiniai nėra išipareigojusios Izraeliui padėti, tačiau taip daryti yra labai didelis spaudimas šio krašto viduje. Ironiška, kad jis kyla iš tos pusės, kuri reikalavo 'realistiškos' politikos ir atsakymo nuo pareigos būti 'pasaulio policininku'.

JIS LIKS VIENMINČIŲ IR BENDRADARBIŲ ŠIRDYSE AMŽINAI NEPAMIRŠTAMAS

PRANAS BASTYS

Pačiame gražiausiam metų laike, birželio 25 d. savo vasaros rezidencijoje, esančioje apie 50 mylių į šiaurę nuo Toronto, Keswick'e prie Simcoe ežero, staigiai mirė Aleksas Statulevičius. Dar tos pačios die-

nisterijoj. Buvo viešojo atsiskaitymo kredito įmonių revizorius.

1944 m. rudenį nuo grįžtančių rusų, kurie iš naujo nešė Lietuvai vėgiją, Aleksas su dauge-

jo paties namuose savo asmeninių reikalų tvarkymas. Su laiku nesiskaitė ir į laikrodį nesidairė. Jam darbo valandos baigdavosi tada, kai būdavo visi tos dienos reikalai sutvarkyti. Kreipiantis kredito, ar kitu reikalu su visais buvo malonus, visiems vienodai prieinamas ir paslaugus. Jeigu pastaruoju metu Centro pareigūnų gražūs atsiliepiimai apie Paramą yra pasiekę mūsų ausį ir jeigu jinai sparčiais žingsniais artėja prie 4 milijonų balanso, tai didžia dalimi yra Alekso Statulevičiaus nepalaužiamos energijos ir rūpestingumo vaisius. Velionis ėjo su gyvenimu ir troško jį daryti naudingą visų lietuvių gerovei.

Birželio 29 d. velionies Alekso Statulevičiaus palaikai iš Šv. Jono Kr. parapijos bažnyčios buvo palaidoti Port Credit'e lietuvių kapinėse. Bažnyčioje, kuri buvo pilnutėlė žmonių, pamaldų metu solo giedojo solistė V. Žiemelytė ir išlydint prie grabo atsiveikininimo žodį tarė kun. P. Azubalis. Paskutinę paslaugą kelionėje mirusiam į amžinąją vietą suteikė jo idėjos draugai Korp! Neo-Lithuania filisteriai. Nors tai buvo darbo diena, tačiau palydėti į kapus išsitiesė ilgiausia vilkstinė mašinų. Ten atsiveikininimo kalbas pasakė Lietuvių Tautinės Sąjungos vardu Pr. Bastys, Korp! Neo-Lithuania -- P. Kvedaras ir Lietuvių Kredito Kooperatyvo Paramos -- H. Stepaitis. Prieš uždedant kaskės dangtį karstas pabarstomas iš Lietuvos atvežtomis žemėmis. Po religinių apeigų ir kalbų sugiedotas Lietuvos Himnas.

Šioje ramioje žaliuojančių medžių aplinkoje, šalia daugelio per pastarąjį dešimtmetį supiltų kapų ir pastatytų paminklų vėl išdygo naujas kapas, kuriame amžiams buvo priglauti mūsų mielo ir brangaus prieteliaus, didžios pagarbos nusipelnusio visuomenininko, ilgamečio lietuvių kredito kooperatyvo Paramos darbuotojo ir vedėjo Alekso Statulevičiaus palaikai. Toks nelauktas ir ankstyvas jo pasitraukimas į šią amžiną mirusiųjų karalių, didžiausiam skausme ir liūdesyje paliko ne tik savo mylimą žmoną Anelę, broli Albiną, sesutę Liuciją su jų šeimomis, bet kartu ir visą lietuvių visuomenę.

Ilsėkis, mielas Aleksai, ramybėje! Tu savo pasilikusiųjų draugų vienminčių ir bendradarbių širdyse ir toliau liksi nesikeičiantis, nepamirštamas ir amžinai gyvas.

Aleksas Statulevičius darbo metu Paramoje, Toronte.

nos rytą jautėsi visai gerai, buvo linksmas, juokavo ir saulutei pakilus išsiruošė su kitais dviem savo prieteliais laiveliu paplaukioti ežere. Tačiau juos lydėjusi sekmė, gera nuotaika ir juokas buvo neilgam. Aleksas pajuto blogai ir visos pastangos jam padėti nieko negelbėjo. Jo mirtis visiškai buvo netikėta ir nelaukta. Žaibo greitumu pasklidusi žinia apie jo mirtį torontiečių lietuvių buvo su-tiktas su giliu nusiminimu ir liūdesiu.

Po pašireiškusio praėjusių metų rudenį širdies sušlubavimo, Aleksas dviem atvejais ligoninėje ir nuolatinėje daktarų priežiūroje jau buvo pakankamai pasitaisęs, jautėsi esąs pasveikęs ir netrukus žadėjo vėl grįžti į darbą, bet tai buvo tik vyliimas. Kaip matyt, mirties demonas nesitraukė, jį persekiojo ir laukė tik momento pasiimti naują auką.

Aleksas Statulevičius gimė 1911 m. spalio 21 d. gražiame ežerais - ežerėliais nusėtame Rytų Lietuvos kampelyje. Pradinės mokslo žinias išgijo savo gimtojo kaimo pradžios mokykloje, toliau mokėsi Zarasų gimnazijoje, kurią baigęs išvyko į Kauną ir studijavo ekonominius mokslus. Studijų metu įsijungęs į LST Korp! Neo-Lithuania narių eiles ir veiklą, pasiliko toms idėjoms ištikimas visą savo gyvenimą. Baigęs studijas tarnavo Finansų Mi-

liu kitų lietuvių pasitraukė į Vakarus. Prasidėjus emigracijai 1949 m. atvyko į Kanadą. Kiek pagyvenęs Hamiltone atsikėlė į Toronto, kur tuo metu gausiau negu kur kitur telkėsi lietuvių pastovesniam apsigyvenimui. Čia jis nesėdėjo rankas sudėjęs, bet nieko nelaukdamas tuojau pat metėsi į pačias ryškiausias ir reikalingiausias veiklos sritis. Per eilę metų daug kruopštaus darbo yra idėjęs į Lietuvių Namus, kurie jam buvo užkrovę svarbias ūkio reikalų vedėjo pareigas. Nemažiau giliai vagavė lionis Aleksas yra išvarejęs būdamas vietos tautinių organizacijų vadovybėse ir kooperatinėje veikloje. Mūsų visuomenėi jis buvo žinomas kaip sumanus, kultūringas, darbe pareigingas, realus ir sąžiningas žmogus. Įvairių klausimų sprendimuose visuomet turėdavo sveiką galvojimą, logišką minčių dėstymą ir joms paremti mokėdavo rasti įtikinančius argumentus.

Dirbdamas lietuvių kredito kooperatyve Paramoj, su šia įstaiga buvo taip susigyvenęs ir kaip savo kūdikį ją pamilęs. Per eilę metų jos rūpesčiais sielojosi ir gyveno. Pravažiuojantiems pro Lietuvių Namus ir pažvelgus į jų langus dažnai tekdamy matyti viduj degančias šviesas ir už stalo sėdintį Aleksą Statulevičių. Jam Paramos darbas, tarytum būtų buvęs

DALYVAUKIME PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖJE

Su Pavergtų Tautų Savaitės paskelbimu Amerikos vyriausybė viešai tarė prieš sovietinį kolonializmą ir pavergtųjų tautų naikinimą. JAV paragino pavergtuosius nepavargti, nenutilti ir šaukti už savųjų tautų laisvę.

Prieš 30 metų Sov. Rusija okupavo Lietuvą ir pradėjo lietuvių tautos naikinimą -- genocidą. Sovietų pavergti lietuviai yra nutildyti. Jie negali pasauliui liudyti apie okupanto žiaurumus, ir jiems atimta teisė reikalauti Lietuvai laisvės.

Mes esame laisvi ir privalome šaukti ir reikalauti pavergtai Lietuvai laisvės. Mes turime pasakyti pasauliui tai, ko negali pasakyti pavergti broliai tėvynėje, Sibiro kankiniai ir laisvės kovose žuvę partizanai.

Pavergtųjų Tautų Savaitės proga visi lietuviai susitelkime į milžinišką būrį, į visų laisvę mylinčių lietuvių laisvės demonstraciją, kad mūsų balsas nuskambėtų po visą Chicagą, Ameriką ir laisvąjį pasaulį. Teisgirsta mūsų balsą ir pavergta Tėvynė. Težino pavergtieji mūsų broliai, kad mes jų nepamiršome. Težino ir Lietuvos pavergėjas, kad mes neliksime nutildyti žmonės ir laisvės kovos niekada neišsižadėsime.

Laisvieji lietuviai, Tėvynė šaukia nors vieną dieną metuose paskirti Lietuvos laisvės kovai. Visi dalyvaikime didžiajame pavergtųjų tautų parade. Gau siu dalyvavimu parodykime Amerikai, kad Savo Lietuvai laisvės tvirtai reikalaujame. Tegul mūsų balso galingas aidas nuskamba Lietuvoje ir kalba pavergtiesiems lietuviams, kad laisvieji už Lietuvos laisvę kovojo, kovoja ir kovos, kol ta laisvė bus atgauta.

Chicagoje Pavergtų Tautų paradas įvyks liepos 18 d., 12 val. dieną nuo Wacker Drive ir State gatvių sankryžos.

Chicagos Lietuvių Taryba ir
LB Chicagos Apygardos Valdyba

PO PIETŲ KRYŽIUM

VLADAS RADZEVIČIUS

PRIEVARTAVIMŲ PARAŠTĖJE

Tariu, kad Dirvos skaitytojams bus įdomu pasakyti, kaip toliau vystosi Krašto Valdybai statyto ultimatumo atmetimas ir kas aiškėja tolimesnėje eigoje.

Jau esu minėjęs, kad ALB Krašto Valdybai atsisakius vykdyti reikalavimus tuojau atleisti bendruomenės laikraščio (Mūsų Pastogės) redaktorių, pats laikraštis buvo išmestas į gatvę iš vienintelės lietuviškus rašmenis turinčios lietuvių spaustuovės Sydnejuje. Tos spaustuovės savininkas Pr. Nagys viešai paskelbtame pareiškime nurodo, kad Krašto Valdyba gegužės 18 d. prašė spausdinti jo spaustuovėje Mūsų Pastogę iki Naujų Metų, būtent, iki Krašto Valdybos rinkimų. Nagys nurodo, kad jis tą prašymą atmetęs, nes "visuomenei jau buvo paskelbta, ko atsakingi bendruomenės vadovai neprivalėjo daryti" (Specialus ultimatumui teisinti ir redaktorių kaltinti leidinys -- Lietuvos Kelio -- iš š. m. birželio 15 d.). Matyt, kad ultimatumo vykdytojai tikėjosi paslaptį išsaugoti nuo visuomenės.

Neturėdama kitos išeities, Krašto Valdyba tęsia bendruomenės laikraščio leidimą tokiomis priemonėmis, kokios nelaimėje prieinamos ir kartu organizuoja vajų, kaip ji pati nurodo, pirkti bendruomenei nepriklausomybę -- nuosavas ofsetiniam spausdinimui reikalingas priemonės. Tanepriklausomybė, Krašto Valdybos įsitikinimu, užkirs kelią šantažavimui (M.P. Nr. 20, 25.5.70). Vargingomis priemonėmis leidžiamo laikraščio paskutiniuose šešiuose numeriuose gana daug vietos užima iš visų Australijos lietuvių kolonijų siunčiami bendruomeninių organizacijų ir pavienių asmenų kuriuose palaikomas Krašto Valdybos nusistatymas ir kartu smerkiami šantažuotojai.

Faktas, kad A.L. Katalikų Federacijos organas (Tėviškės Aidai) dar anksti prieš ultimatumą sustiprino Mūsų Pastogės puolimą, visai natūraliai vedė žmones prie spėliojimų, jog ultimatumas galės būti jų puolimų pasekmė. Dėl to, perduodamas Mūsų Pastogei (Nr. 21, 1.6.70) Adelaidės lietuvių nuotalkas, pažymėjau, kad ultimatumas sukūrė fantastiškiausius gandus ir kad ultimatumo vykdytojų užnugarį tarp kitų žiūrima Katalikų Federacija su savo organu. Tų nuotalkų pavaizdavime prievartavimas prieš Krašto Valdybą buvo sugretintas su kiekvienam lietuviui kokčiom prievartos priemonėmis, kurias naudoja okupantas, persekiodamas pavergtą lietuvių, o okupantą Australijoje pamėgdžiojusiai iš analogijos buvo pavadinti "pirmūnų penketuku".

Greitai pasirodė, kad minėti gandai nebuvo jau tokie fantastiški: Tėviškės Aidai (Nr. 23 iš 23.6.70) savo vedamuoju atvirai išsiriavo į pirmūnų penketuko eiles ir paaiškino, kas tas penketukas "reiškia mūsų sąlygose ne ką kitą, kaip lietuviškos sąžinės žadintoją", kuris, anot to paties vedamojo, "galų gale ėmėsi radikalių priemonių".

Šitokio rutuliojimosi akivaizdoje dabar galima išgirsti klausimą, kaip reikėtų charakterizuoti žmonių grupę, kuri išiveržtų į Katalikų Federacijos Valdybos posėdį ir pareikalautų tuč tuojau išmesti Tėviškės Aidų redaktorių, nes jis griaua Australijos lietuvių bendruomenę, ragindamas nemokėti solidarumo mokesčio, vadindamas bendruomeninius lietuvių namus balto arklio karčią ir skelbdamas insinuacijas apie kažkokį Trojos arklių pačioj Krašto Valdyboj.

Australijos lietuviai, kurie jungiasi apie bendruomenę, tikrai nėra nei kurti nei akli. Jie nori tik vieno, kad pasitaikančios negerovės būtų šalinamos teisėtais ir padoriais būdais.

• KULTŪRINIAI MAINAI SU LIETUVA dabartinėje formoje neprimtini, nes jie yra aiškiai vienišališki, destruktivūs, naudingi vien okupantui ir silpnina mūsų vieningumą kovoje dėl laisvės. Tokie samprotavimai buvo pareikšti trijuose referatuose, kuriuos skaitė Pranas Pusdėšris, Vaclovas Raginis ir Bronius Straukas, kultūrinio santykiavimo simpoziume, Adelaidėje š. m. birželio 28 d. Šiuos samprotavimus papildė VLIK'o atstovas Australijoje, Juozas Lapšys, paskaitydamas VLIK'o ir ALT'o nutarimus kultūrinio santykiavimo klausimais, Platesnė šių samprotavimų apžvalga tilps sekančiose informacijose iš Australijos.

• KRAŠTO VALDYBOS AUKŲ VAJUS įsigyti nuosavą mašiną (Composer), kuri įgalintų spausdinti Mūsų Pastogę ofsetiniu būdu, vyksta gana sėkmingai. Per pirmąjį vajaus mėnesį, kiek teko patirti, jau gauta per 2000 dolerių. Tai daugiausia aukos, kurios

Trys Vasario 16 gimnazijos abiturientai, kurie kovo mėn. pradžioje sėkmingai parašė rašomuosius ir birželio 2 ir 3 d.d. išlaikė žodinius egzaminus, įsigijo brandos atestatus:

Rudolfas Landas, gimęs 1921.7.25 Lietuvoje, 1962 m. rugsėjo mėn. įstojo į gimnazijos pirmą klasę ir ją baigė geriausiu mokiniu. Dalyvavo tautinių šokių grupėje ir buvo geras sportininkas. Žada studijuoti farmaciją Muencheno universitete.

Gintaras Radionovas, gimęs 1950.4.4. Vokietijoje, 1963 m. rugsėjo mėn. įstojo į antrą klasę. Buvo ilgametis Evangelikų Jaunimo Ratelio pirmininkas, rašė į evan gelišką spaudą, dalyvavo mokinių chore ir šoko tautinius šokius. Dabar pašauktas į vokiečių kariuomenę. Atlikęs karinę prievolę, žada studijuoti chemiją.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

buvo netarpiškai pasiūstos Krašto Valdybai. Platesnį rinkimą vykdo apylinkių valdybos.

• KUN. DR. PETRAS BAČINSKAS birželio viduryje atšventė 35 metų kunigystės jubiliejų. Atvykęs į Australiją prieš 20 metų, pradžioje kun. dr. Bačinskas buvo ateivių kapelionu Canberroje, vėliau buvo pirmuoju Tėviškės Aidų redaktorium, o iš čia persikėlė pas Geelongo lietuvių. Ilgesnių atostogų laiką lankėsi Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kurį laiką vadovavo Vasario 16-sios gimnazijai, o sugrįžęs į Australiją, apsisistojo Brisbanėje, iš kurios jau nežada niekur kitur keltis.

• 300 SPORTUOJANČIO JAUNIMO, kaip skelbia būsimos (XXI) sporto šventės organizatoriai, suvažiuos į Melbourną šių metų pabaigoje lietuvių sporto klubų ir pavienių sportininkų varžyboms. Be šeiminių, Varpo klubo, sporto šventėje dalyvaus Adelaidės Vytis, Bankstowno Neris, Brisbanės Aušra, Canberros Vilkas, Geelongo Vytis, Hobarto Perkūnas ir Pertho Neris. Prie įprastinių sportavimo šakų, krepšinio, tinklinio, stalo ir lauko teniso, numatoma prijungti ir golfą.

F. SKĖRYS
Gimnazijos mokytojas

Petras Verselis, gimęs 1950.7.16 Anglijoje, 1965 m. gegužės mėn. įstojo į ketvirtą klasę. Buvo Aušros tunto adjutantas ir 1968 m. dalyvavo Lietuvių Skautų Sąskrydyje JAV. Žada studijuoti germanistiką.

Visi trys ypač pilnateisiai Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Romuvos apylinkės nariai.

Iš viso Vasario 16 gimnaziją jau baigė 75 mokiniai ir apie 200 mokinių yra įsigiję vidurines mokyklos pažymėjimus, baigę 6 klases.

Kas yra Vasario 16 gimnazija? Vasario 16 gimnazija yra lietuvių aukštesnioji mokykla. Joje mokiniai gali pasiekti aukštesnio mokslo, kuris jiems suteiks daug galimybių pasirinkti geresnę profesiją ir tuo būdu užtikrinti saugią ateitį. Dar svarbiau, šioje gimnazijoje mokiniai yra auklėjami lietuviška dvasia. Tam tikslui čia dėstoma lietuvių kalba ir literatūra, Lietuvos istorija, geografija, mokoma lietuviškų dainų ir muzikos ir tautinių šokių. Visų šių dalykų išmokyti vokiečių gimnazijose negalima. Tačiau kaip ir atitinkamose vokiečių gimnazijose jau nuo pirmosios klasės mokoma vokiečių kalba, nuo trečios kl. -- anglų nuo penktosios -- lotynų ir pasirinktinai rusų kalba. Gimnazijai yra oficialiai leista veikti Nord

badano Oberschulamto, Karlsruhe. Ji laikosi Baden - Wurttembergo valstybės nustatyto mokslo plano ir todėl jos išduodami pažymėjimai, nebaigus gimnazijos, yra lygiai vertingi kaip vokiškųjų gimnazijų. Užsienio lietuvių vaikams gauna specialius pažymėjimus anglų kalba ir su šiuo pažymėjimu jie gali studijuoti kituose kraštuose.

Gimnazijos išduodami brandos atestatai visiškai prilygsta vokiečių gimnazijų atestatams ir įgalina abiturientą stoti į visus Vokietijos ir užsienio universitetus bei aukštąsias mokyklas.

Į pirmąją klasę priimami lietuvių ir lietuvių kilmės vaikai, baigę pradžios mokyklos 4 skyrius. Į vyresnes klases priimami mokiniai, žiūrint jų išieito mokslo.

Stojant į gimnaziją reikia tėvų raštiško prašymo kandidatui į gimnaziją priimti, pradinės mokyklos baigimo pažymėjimo arba jam lygiavertį pažymėjimo ir gimimo metriką.

Prie Vasario 16 gimnazijos veikia berniukų ir mergaičių bendrabučiai. Už bendrąbutį mokesiui mokoma 20 dolerių ir už skelbimą dar ketelį dolerių. Neturtingi, gero elgesio ir gero mokslo mokiniai gali būti nuo mokesčio atleisti.

Nepaslapstis, kad mūsų mokinių skaičius per paskutiniuosius metus sumažėjo ir yra tendencija, kad dar mažės. Mes visi esame susirūpinę gimnazijos ateitimi. Todėl apeliuoju į visas lietuviškas šeimas JAV, Kanadoje, Australijoje, Pietų Amerikoje ir Europoje, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikų, kad leistų juos į Vasario 16 gimnaziją. Gimnazija yra viena iš geriausių priemonių ugdyti jaunimą lie-

tuviška dvasia. Siuo metu turime du mokinius iš JAV, būtent: Bielskų ir Jurgaitį ir vieną iš Anglijos: Adomonį. Tik trys mokiniai yra iš užsienio visi kiti yra iš Vokietijos. Vasario 16 gimnazija yra didelis lietuvių bendruomenės ramstis visiems lietuviams laisvajame pasaulyje, tiek dabartine veikla, tiek ateities su sibratusių lietuvių veiklų paruošimu.

Mums galėtų būti pavyzdžiu vengrų gimnazija Vokietijoje, kurioje mokosi 350 mokinių. 70 jų yra iš JAV, 30 iš Kanados, 20 iš Anglijos, po dešimt iš Skandinavijos kraštų, Prancūzijos, Austrijos, Belgijos. Yra mokinių net iš Pietų Amerikos ir Australijos. Viena žodžiu vengrų gimnazijoje yra iš viso apie 170 mokinių iš užsienio t.y. 50% visų mokinių.

Mieli tautiečiai, organizuokime savo gimnaziją vengrų pavyzdžiu. Lietuviai Amerikoje, Kanadoje, Australijoje ir kituose kraštuose, nepagalėkite savo vaikams gero europietiško išauklėjimo. Siųskite savo gabesnius, pradžios mokyklą baigusius vaikus, į Vasario 16 gimnaziją.

Jeigu Jūs savo vaikus išsiųstumėte į Vasario 16 gimnaziją ir tuos pinigus kuriuos duodate dabar jų išlavimui, duotumėte mūsų mokyklai, tai didelė dalis visų išlaidų būtų padengta. Ir jeigu visa lietuvių visuomenė laisvajame pasaulyje teiktų paramos ir rūpinęsi mūsų mokyklos ateitimi, tai manau, kad gimnazijos ne tik nereikės uždaryti, o ji susilauks žydėjimo, kaip vengrų gimnazija.

Mokslas gimnazijoje prasideda rugsėjo 7 d. Daugiau žinių suteikia ir priima įstojimo prašymus direktorius Vincas Natkevičius, M.D.

Rašykite: Privates Li tausches Gymnasium, 684 Lampertheim - Huttenfeld, Schloss Rennhof - Romuva, Western Germany. Telefonas: 06256/322.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.BAŽNYČIA LIETUVOJ
PERSEKIOJAMA

Pasaulio Liuteronų Sąjunga Ženevoj turi atskirą skyrių mažumų bažnyčioms padėti. Jo sekretorium yra danų liuteronų dvasiškis Hansen, kuris tose pareigose tarnauja jau dešimt metų. Jų ištisus trejus metus jis esąs lankęs krikščionių bažnyčias komunistų kraštuose ir palaikęs nuolatinis laiškus ryšius su jomis. Jis tris kartus buvęs Latvijoje ir Estijoje, sakęs pamokslus jų bažnyčiose ir plačiai išsikalbėjęs su kunigais ir pasauliečiais. Tačiau Sovietų valdžia jam nė karto neleidusi lankyti Lietuvos. Bet jis susitikęs su Lietuvos bažnytiniais veikėjais, kai jie jį lankė kituose Pabaltijo kraštuose. Pagal jo raportą vienas religinis žurnalistas parašė platų straipsnį tema "Bažnyčios už Geležinės Uždangos" ir paskelbė oficialiame Lutheran Church in America žurnale "The Lutheran" š. m. birželio 17 d. numeryje.

Ten sakoma, kad ateistinė propaganda ir ideologinė kova prieš krikščionių bažnyčią yra oficialė komunistinės santvarkos dogma. Tačiau ji skirtingai taikoma Sovietų Rusijoje su jai priskirtais svetimais kraštais ir vadinamose tautinio komunizmo ar satelitinuose kraštuose. Pastarieji esą nevaržė jo vizitų, bet Sovietų Rusiją jų nepageidavusi nors toleravusi ribotu mastu. Pastaroji leidusi lankyti Pabaltijo bažnyčias Estijoje ir Latvijoje, bet neleidusi lankyti bažnyčias Lietuvoje, lygiai kaip ir bažnyčias Sibire iš tremtų prievolgės vokiečių ir kazachstaniečių, teisindamasi kad Lietuva sudaranti teritoriją, kurios neleidžiama užsieniečiams lankyti, ir adventistų, baptistų, metodistų ir nazarėnų bažnyčios Sibire nesančios formaliai organizuotos ir esą negalima jų pasiekti. Kiek lengvesnė bažnyčių padėtis esanti Rytų Vokietijoje, kurioje valdžios galva esanti leninistinės laikysenos, bet religinė atmosfera reikalaujanti pakeitimo. Laisvės religinė padėtis esanti su tam tikrais įvairumais vadinamose tautinio komunizmo kraštuose: Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Jugoslavijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, ir Vengrijoje. Ten esą baigtos stalinistinių represijų dienos ir bažnyčios vei-

kiančios nuostabiai gerai, nežiūrint nepalankių ateistinės propagandos sąlygų.

Lietuva esanti priskirta Sovietų Rusijai, kurios santvarka paremta komunistine dogma, kad religinis ateizmas turi įsigalėti ir krikščionių religija turi būti sunaikinta politinės valdžios priemonėmis ir kad specialio kulto ministerija Maskvoje prižiūri ir valdo bažnyčias tuo tikslu. Daugumos rusų ortodoksų bažnyčia išsikovojo kiek laisvesnes rankas, bet religinės mažumos bažnyčios sunkiai kovojančios dėl savo likimo. Ten esąs uždraustas religinis vaikų auklėjimas. Juose esą galima konfirmuoti tik 18-19 metams sukačius. Bažnytiniai veikti leidžiama tik pamaldomis, biblinėmis valandėlėmis ir choro pamokomis vien bažnyčių specialiose patalpose. Religinė jaunimo veikla neįmanoma. Trūksta šv. Rašto, giesmynų, religinės literatūros ir bažnytinės spaudos, kurių neleidžiama įgabenti iš užsienio. Vis tačiau jaunimas ima labiau lankyti pamaldas, nes ateistiniai ideologai nepajėgia atsakyti į esminius gyvenimo klausimus. Tuo būdu bažnyčios net smarčiau komunizmo krašte pasidaro vienintelis patikimas šaltinis svarbesniais klausimais pasiinformuoti. Todėl Pasaulio Liuteronų Sąjungos mažumų bažnyčių skyrius stengiasi padėti dvasiniai vargstantiems žmonėms, kiek galint palaikydami ryšius su mažumų bažnyčiomis komunistų kraštuose, stengdamasis išsiaiškinti kokia pagalba jiems yra reikalinga ir suteikti jos tiek, kiek esamos sąlygos leidžia, nesigilindamas į politinės santvarkos dogmų ir praktikos skirtumus.

Amerikos diplomato ir episkopų pasauliečio Lodge pasiuntimas ypatingu Prezidento

Lietuvos okupacijos 30 metų minėjimo akademijoje garbės svečiai. Stovi iš kairės: MacElroy, Staninienė, inž. Br. Nainys, kun. A. Trakis, kun. St. Yla, St. Barzdukas, kun. K. Juršėnas, dr. Valaitis, R. Staninšas, Kolbienė. Antroje eilėje: dr. K. Bobelis, L. Šimutis, dr. K. Valiūnas, Miss Smith, plk. Vandervort, D. Bartkienė, R. Smith, vysk. V. Brizgys, dr. L. Kriaučeliūnas, gen. konsulas dr. Petras Daužvardis, G. Ford.

LIETUVIŲ TAUTOS GENOCIDAS IR
AMERIKOS POLITIKŲ ŽODIS

Birželio 13 vakare po Lietuvos tautos Genocido parodos atidarymo, apie 500 žmonių rinkosi į Lietuvos okupacijos 30 metų sukakties minėjimą bei ta proga ruošiamą specialią akademiją vakariene. Joje matėme JAV politikus: US Illinois valstijos senatorių R. Smith, JAV kongreso mažumos vadą G. Ford, kongresmanus E. Derwinski, R. Puchinski, JAV prezidento patarėją pulk. R. Vandervort, Chicago Tribune redaktorių iš Washingtono W. Torhan, lietuvių išeivijos gyvenimo vairotojus -- VLIKo pirmininką dr. K. Valiūną, Lietuvos Generalinį konsulą dr. Petrą Daužvardį, ALT pirmininką inž. E. Bartkų, PLB pirmininką St. Barzduką, JAV LB Centro Valdybos pirmininką inž. Br. Nainį, Sibiro tremtinį kun. Jur-

Nixon atstovu prie Popiežiaus Povilo VI, ypatingose amerikiečių valstybės nuo bažnyčios atskyrimo sąlygose, atrodo nepaprastas diplomatinis žygis kontaktui su ekumeniniu centru Romoje ir inteligentinės informacijos centru religinėje srityje Vatikane palaikyti. Diplomacija ir strategija savo esminių planų ir pasiektų rezultatų neskelbia. Juos kiek vienas žmogus yra laisvas stebėti ir vertinti, su tikti ar nesutikti su jais. Tačiau tai reikalauja ypatingo pasiruošimo, gilesnių ir platesnių žinių ir objektyvaus apdairumo komplikuotiems įvykiams dvasiniai religinėje srityje vertinti.

Martynas Kavolis

perskaitė specialiai atvežtus JAV prezidento R. Nixon ir viceprezidento S. Agnew raštus.

Prezidento sveikimo ir G. Fordo kalbas akademijos dalyviai sutiko audringais plojimais.

Gerą kalbą pasakė ir Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas. Po to buvo dar visa eilė kalbėtojų: kongresmanai E. Derwinski, R. Puchinski, W. Trohan, senatorius R. Smith, Bulgarijos atstovas dr. Paprikoff dr. L. Kriaučeliūnui įteikė Laisvės kovų medalį ir diplomą. ALT pirmininkas inž. Bartkus padėjo aukštiesiems JAV svečiams už dalyvavimą šiose iškilmėse, už parodytą Lietuvos reikalų supratimą ir už visokeriopą talką siekiant Lie-

šėną, kaceto kankinį prof. Stasį Ylą ir daug kitų. Dar kartą su pagarba prisimintini ir šio įvykio rengėjai dail. Z. Kolba, A. Valėnas, dr. Leonas Kriaučeliūnas, J. Jasaitis ir kiti.

Dr. Leonas Kriaučeliūnas prie garbės stalo pakvietė svečius ir juos pristatė akademijos vakariene dalyviams. Svečius į vietas palydėjo tautiniais rūbais pasipuošusios lietuvaitės, o vietas nurodė G. Čepaiytė.

Akademija - vakariene pradėta JAV himnu. Giedoją solistė Prudencija Bičkienė. Lietuvos himną giedoją solistas Stasys Baras visiems pritariant. Maldą sukalbėjo vysk. V. Brizgys.

Labai trumputė, momentui parinkta meninė programa. Ją atliko solistai Prudencija Bičkienė ir Stasys Baras. Solistams akomp. Alvydas Vasaitis. Po to tylos minutė... visi susikaupia ir prisimena bolševikų nukankintas aukas.

Vakarienei vadovauti kviečiamas dr. K. Bobelis, kuris savo ruožtu pristato akademijoje svečius-kalbėtojus.

Gerą atidaromąjį žodį pasakė pats komiteto pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas.

Akademijoje-vakarieneje ypač šauniai, gilių minčių kalbą pasakė pagrindinis kalbėtojas, JAV kongreso mažumos vadas Gerald Ford iš Michigano valstijos, kuris su lietuviais jau nuo seno turi artimus ir šiltus ryšius. Jo kalba buvo politinė, nusakanti JAV politiką, iškelti komunistų užmačias.

JAV prezidento patarėjas pulk. Vandervort

A. Rugytė, F. Mackevičienė, M. Krauchunienė ir N. Vengrienė. Jos daug darbo ir širdies įdėjo platinamos bilietus ir planuojamos akademijos vakariene darbus. Joms nuoširdus ačiū.

Lietuvos 30 metų sukakties minėjimas, birželiniai įvykiai buvo pradėti birželio 13 dieną 11 val. Tėvų Jėzuitų koplyčioje, kur už bolševikų bei kitų okupantų nužudytas aukas šv. Mišias atnašavo Sibiro tremtinys kun. K. Juršėnas, o pamokslą pasakė kaceto kankinys kun. prof. St. Yla. Pamaldų metu solo giedoją Jonas Vaznelis ir Dainavos ansamblis, vadovaujamas muz. Petro Armono. Susikaupimo valanda praėjo gilioje rimtyje ir po pamaldų žuvusiems lietuvių tautos vaikams atminti priepainklo padėtos gėlės.

Didelis įvykis jau praėjo. Apie jį kalbėjo Chicagos dienraščiai. Prisiminė Lietuvos dabartinę padėtį, prisiminė grėsmę pasauliui iš bolševikų-komunistų pusės. Prisiminė ir lietuvių pastangas atgauti Lietuvai laisvę, prisiminė ir lietuvių tautos heroizmą.

Amerikietis pažins mūsų problemas geriau. Parodą per savaitę aplankė apie 3000 žiūrovų, jų tarpe daug žydų tautybės žmonių, amerikiečių įvairių pareigūnų, visuomenininkų, spaudos žmonių, įvairių konferencijų dalyvių.

Paroda paliko jiems neišdildomą ir gilų įspūdį. Paroda, reikia manyti, savo tikslą atsiekė. Paroda turėtų dabar kelti ir kitus didžiuo-

Nuoširdus lietuvių bičiulis JAV Kongreso mažumos vadą, kongresmaną Gerald Ford, pasitinkamas aerodrome. Iš kairės: Irena Kriaučeliūnienė, kong. G. Ford, R. Staninienė ir D. Bartkienė.

tuvai laisvės. Svečiams buvo įteikti Lietuvių Fondo sidabriniai Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų sukakties paminėti medaliai.

Dr. Leonas Kriaučeliūnas perskaitė eilę sveikinimų gautų raštų, jų tarpe Chicagos miesto burmistro R. Daley, Illinois gubernatoriaus Ogilvie, E. Kucharski, G. Dunne ir kitų.

Akademija baigta kun. Trakio padėkos maldą. Akademiją gerai suruošė speciali komisija:

sus ir mažesnius miestus. Čia jau nauji uždaviniai stovi ALT darbų priešakyje.

Šis įvykis buvo suorganizuotas gerai. O kiek darbo ir jėgų reikėjo -- į tai gal kada atsakys šiam darbui vadovavę dr. Leonas Kriaučeliūnas, dail. Z. Kolba, A. Valėnas ir jų artimieji talkininkai.

Tačiau ši, kad ir mažą, palyginus pastangą, lietuvių kenčiančiai tautai tikrai bus naudinga.

J. Jurevičius

— SAVE AT —
Mutual Federal Savings and Loan
2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanauskas, President

Paid and
Compounded
Quarterly

6%
PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE.
2 YEAR MATURITY

5%
PER ANNUM

REGULAR
PASSBOOK
ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

Tel. 847-7747

ISPŪDINGI ŠV. PETRO ATLAIDAI DETROITE

Birželio 28 d. Šv. Petro lietuvių bažnyčia buvo ne tik pilna, bet ir perpildyta. Joje susirinko tiek žmonių, kad neužteko esančių bažnyčioje suolų ir ant greitųjų buvo atneštos ir pristatytos kėdės. Matėsi daug žmonių iš kaimyninių parapijų: Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos. Taip pat iš Windsoro. O kiti buvo net ir iš tolimesnių Kanados vietų.

12 val. celebravo šv. Mišias buvęs šv. Petro parapijos administratorius kun. Vladas Stanevičius, naujasis administratorius kun. Viktoras Kriščiunevičius, Dievo apvaizdos bažnyčios vikaras kun. Alfonsas Babonas, Balfo reikalų vedėjas kun. Petras Geisčiūnas ir svečias dr. kun. Patašius. Prieš mišias ir Mišių metu gražiai giedojo muz. Stasio Sližio vadovaujamas pa-

rapijos choras. Kitos lietuvių parapijos chorų jau neturi.

Šv. Mišių metu pamokslą pasakė kun. P. Geisčiūnas. Jis savo pamoksle ir atskleidė šios šventės priežastį. O priežastis ne viena, o dvi: švenčiama šv. Petro atlaidų šventė ir tuo pačiu kun. V. Kriščiunevičiaus administratorių įvesdinimo šventė. Tuo pačiu pažymėjo, kad jam malonu šioje šventėje dalyvauti, kur viskas taip skoningai ir gražiai sutvarkyta. Bažnytėlė, klebonija, lietuviškas kryžius ir visa aplinkuma.

Mišioms pasibaigus parapijos salėje visiems į šią šventę atsilankiusiems buvo suruoštos vaišės. Ilgas stalas buvo apkrautas įvairiais valgiais ir kepsniais. Tik reikėjo stoti į eilę ir pačiam, ko tik šir-

dis geidžia, pasiimti.

Šv. Petro parapijos komiteto pirmininkas Bronius Jasevičius dėkodamas už tokį gausų svečių atsilankymą pasakė: "Norėčiau aš tiek žmonių šv. Petro bažnyčioje matyti kiekvieną sekmadienį" ir pakvietė naujam administratoriui kun. V. Kriščiunevičiui sugiedoti ilgiausių metų! Šv. Antano parapijos vardu naująjį administratorių sveikino Albertas Misiūnas. Sveikindamas kvietė visus parapijiečius savo veikla ir jėgomis talkininkauti naujam administratoriui. -- Jei mes savo pečiais ir veikla neremsime ir administratorius vienas nieko nepadarys ir mes visi kaip vienas rankoves atsiraite turime jungtis į darbą.

Kun. Viktoras Kriščiunevičius dėkodamas

už sveikinimus ir linkėjimus pristatė šios šventės ruošėjus -- darbščiasias biteles, kurios ir kurie viską priėmė ir sunešiojo. O, kad bažnyčia jauki ir gražiai atrodo tenka dėkoti Antanui Kėžėnui ir Stasiui Vasiliauskui. Jų dėka viskas padaryta ir gražiai sutvarkyta.

-- Rytų mano gyvenime sueina 21 metai kuni-gystės. Būsiu vyras ir jau galėsiu ir aš išger-ti čerką, -- šypsodamas pasakė kunigas. -- 18 dienų jau mane vadina klebonu. Nesu klebonas, o tik administratorius. Galio surinkti pinigų ir juos išleisti. Naujos pareigos ir nauji rūpesčiai. Vonia sugedo, vanduo bėga ir šiaip visokių reikalų pilna, kad net naktimis užmigti negaliu. O kai buvau administratoriaus pagalbininkas niekas man nerūpėjo. Paruošdavau parapijos biuletinį ir viskas. Ir šios šventės suruošimui Šv. Petras nei pinigų davė, nei čekio neprisiuntė. Ir viskas kas čia buvo pagaminta ir sunešta padėka priklauso šios parapijos parapijiečiams.

Gražu būtų, kad ir kiti pasektų mūsų pavyzdžiu ir jie švestų atlaidų dieną, į kuriuos ir mes nors kartą per metus nuvyktume.

Dėkodamas šauliams už atsilankymą, sveikinimus ir linkėjimus pareiškė: Greitu laiku Detroite bus ir trečioji šaulių kuopa, tai šv. Petro parapijos šaulių kuopa. Kun. V. Kriščiunevičius yra St. Butkaus šaulių kuopos kapelionas ir jis organizuoja šaulių kuopą prie šv. Petro parapijos.

A. Grinius

PASIRUOŠKIME MOKYTOJŲ PERTEKLIUI

"US News & World Report" VII.6 d. numeryje skelbia aliarmuojantį straipsnį, kad turima per daug kandidatų mokytojų vietoms valdžios pradžios ir aukštesnės mokyklose užimti.

Vietos savivaldybės mažinančios lėšas mokykloms išlaikyti. Bet didėjančios išlaidos mokytojų algoms, trobėsiams, mokymo reikmenims, ir mokymo bei auklėjimo kokybei pakelti. Dėl to vietos savivaldybės nebeįstengia be valstybės ir federalinės valdžios pagalbos mokymo sektorių tinkamai tvarkyti ir prireikia net ji siaurinti. Tat pasireiškia ir bažnytinių mokyklų srityje, kur pirma didžiausioji mokymo našta gulėjo ant mažai apmokamų vienuolių pečių ir kur pasauliečiai mokytojai gaudavo mažesnes algas negu valstybinėse mokyklose. Bet ten dabar vienuolių mokytojų skaičius mažėja ir reikalaujama, kad mokymo lygis ir mokytojų atlyginimas prilygtų valdžios mokyklų sąlygoms. Panaši padėtis yra privatinėse aukštojo mokslo institucijose. Be to, disciplinos išlaikymas mokyklose sunkėja.

Mokytojų pasiūla jau šiais metais esanti di-

J. GRAUDA

Apie ekrano meną ir laimėjimus

Nelaukite čia, kad kalbėtumėm jums apie amerikinio ekrano laimėjimus. Apie tai pakankamai byloja Laiškai Lietuviams ir The Marian, ir kiti lietuviški leidiniai, skirdami filmų aprašymams lygiai dešimts kart daugiau eilučių, kaip lietuviškos knygos propagandai.

Čia mes, ilgadistanciniu kabeliu susirišę, sugavome keletą naujienų iš bakūžės samanotos krašto.

-- Kaip jūs laikotės? -- buvo mūsų pirmas klausimas.

-- Su partijos ir vyriausybės globa laikomės gerai.

-- Ką filmuojate?

-- Naujus filmus.

-- Ir naujus siužetus?

-- Socialistinio realizmo siužetai visuomet nauji. Visuomet laimi komunistas, ir visuomet pralaimi buržuazinių nacionalistų ideologija.

-- Pavyzdžiui?

-- Režisierius Vabalas susuko "Birželį". Tai ilgametražinis filmas apie didvyrišką lietuvių liaudies kovą prieš buržuazinius nacionalistus.

-- Kas laimi? -- mes paklausėme.

-- Su didvyriškosios Raudonosios Armijos pagalba lietuvių liaudis išsilaisvina iš buržuazinių nacionalistų vergijos, ir, Internacionalui duodant, kelia raudoną vėliavą ant feodalinės Lietuvos, tai yra, ant Gedimino pilies bokšto.

-- Turite ir daugiau filmų prisukę?

-- Sukame be pertrūkio. Celuloidą importuojame iš Amerikos. Celuloido deficito neįveikiame.

-- Ką susukote ant amerikoniško celuloido?

-- Žebriūnas susuko "Vyrų vasarą". Tai filmas apie tarybų valdžios išvirtinimą Lietuvoje. Triuškinančiais vaizdais parodyta, kaip buožės priešinasi kolchozų steigimui, kaip buožės buvo apmaldinti, ir masiniai išvežti į Vorkutą, Kazakstaną ir stalagus, žinomus tik numeracija.

-- Reiškia amerikoniško celuloido jums nepritrūko?

-- Jo dar atliko. Lazėnas susuko istoriniai-dokumentiniai filmą, kaip 1903 metais Lietuvoje plito Lenino leistas laikraštis "Iskra". Atradome keturius namus, išlikusius po karų ir gaisrų, kuriuose caro policija atrado slapta laikomą Iskrą. Tai viskas autentiškai! Mokslininkai atrado archyvuose, iš policijos protokolų, adresus, kur buvo slepiama "Iskra". Nufilmuoti namai ir palėpės.

-- Ar tai miestuose ar kaimuose, kur bakūžės samanotos?

-- Miestuose: Kaune, Šiauliuose.

-- Kas ten Iskrą slėpė?

-- Faibčikas Kaune ir Išersonas Šiauliuose.

-- Ką dar turite laimėjimų sąrašuose?

-- Tamsta tur būt girdėjai apie režisierių Žalakevičių. Jam būnant Paryžiuje buržuaziniai lietuvių atplaišos jį pasigavo ir girdė šampanu. "Našlė Kliko", labai geros markės šampanas. Atplaišos stengėsi įkalbėti, kad Žalakevičius pastatytų filmą, kuris išbaltintų tas atplaišas.

-- Ir ką padarė tas Žalakevičius?

-- Jis susuko filmą "Niekas nenorėjo mirti", kur pavaizduoti buržuazinių partizanaujančių banditų darbai. Partija ir vyriausybė atžymėjo tą filmą. Tai tikras tarybinio ekrano laimėjimas.

-- Ar negalvojate koki filmą paskirti lietuviškai emigracijai? Pavyzdžiui, kaip paskyrėte emigracijai laikraštį "Gimtas Kraštas".

-- Galvojame, -- atsakė iš Vilniaus.

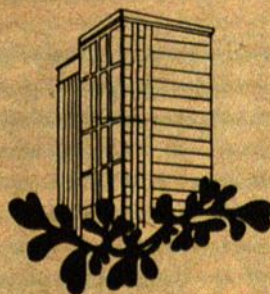
-- Ką mums duosite? -- mes suklusome prie telefono.

-- Filmo pavadinimas "Kur bakūžė samanota". Visą laiką ekrane rodomi lietuviškų bakūžių vaizdai. Dar turime juos atvirukuose. Perfilmuosime. O muzikiniame trakte Bakūžės samanotos motyvas. Dainuoja: tai bosas, tai tenoras, tai sopranas... Tai paskambina balalaika. Vis vien žiūrės ir verks.

desnė negu jų paklausa. Todėl mokslas aukštojo mokykloje turėtų būti nukreiptas iš mokytojų paruošimo į paruošimą kitom profesijom jau

nuo ateinančių mokslo metų. Tuo reikalu American Association of State Colleges and Universities paruošė atitinkamus planus. (mk)

Saugus ir pelningas santaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaiciuotą niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

**RŪTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525**

DAILY INTEREST

5%

**paid on regular
PASSBOOK SAVINGS**

ASK ABOUT OUR SAVINGS CERTIFICATE PLANS

ST. CLAIR SAVINGS

813 EAST 185TH STREET/481-7800 • 6235 ST. CLAIR AVENUE/431-5670 • 25000 EUCLID AVENUE/261-1200
26000 LAKE SHORE BLVD./731-1200 • 6135 WILSON MILLS ROAD/449-2900

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ – DOVANAS Į LIETUVĄ IR
VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS
**PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.**

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma—skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Joe Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Joe Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6369
• LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 378 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 47 E. Milton Ave.	381-8997
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. — 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street	RE 2-7476

Onos Mikulskienės kanklių muzikos studija ir pirmasis mokinių rečitalis

Petras Maželis

Tryliką metų tyliai ramiai, be didesnių reklamų Ona Mikulskienė su didžia kantrybe mokė nemažą būrį jaunųjų mokinių kanklių muzikos, subūrė į kanklių orkestrą, kuris įvairiomis progomis skambindavo pradžioje pritardamas jaunųjų chorams ar šokiams, vėliau jau paskambindamas vien tik orkestrui pritaikintus kūrinius. Sekant mažųjų skambintojų pažangą imdavo pasigėrėti-

mas jų techniniu tobulėjimu, ritmo tikslumu ir net kūrinio nuotaikos išsijautimu. Pastaraisiais metais vienas kitas kankliuotojas pradėjo rodytis ir su solo skambinamais kūriniais.

Nenuostabu, kad 1970 m. birželio mėn. 20 dieną visai išeivijai tapo visiškai svarbia data -- pirmasis kanklių studijos rečitalis.

Su neaiškiomis, gal net netikromis nuotaiko-

mis Ciurlinio ansamblio salėn prisirinko gausus būrys klausytojų, kurie buvo nustebinti ir skambintojais, ir pačiomis kanklėmis.

Pirmoje rečitalio dalyje pasirodė jaunesnieji skambintojai -- Rūta Motiejūnaitė, Mirga Bankaitytė, Daina Urbaitytė, Ugnelė Stasaitė, Raimundas Bankaitis, Dailė Walsh, Irena Bakūnaitė ir Danutė Januškytė. Kiekvienas jų buvo įdomus ir savitas,

su viltimi, kad netrukus jie apvaldys kanklių techniką, suras geresnį toną, nugalės painesnį ritmą.

Antroje dalyje skambino studijos absolventai -- Lilė ir Ramona Sniečkutės, Danutė Bankaitytė ir Vytautas Bankaitis, išpildydami nelengvas muziko Alfonso Mikulskio kompozicijas -- (Siuntė mane, motulė, Nemuno šauksmas, Lie tuviška rapsodija Nr. 2, Poema) -- kurios turi įvairias nuotaikas ir su dėtingą techniką. Liaudies dainos variaciją skambino Mirga, Danutė, Raimundas ir Vytautas Bankaičiai.

Danutės Bankaitytės

Komp. Alfonsas Mikulskis įteikia studijos simbolinę dovaną -- kamertoną, Onos Mikulskienės kanklių muzikos studiją baigusiam kontrabosininkui Vytautui Bankaičiui.

ir Ramonos Sniečkutės skambinimas visus nustebino. Akordai užtikrinti, ritmai griežti, oktavų perbėgimai techniškai lengvai apvaldyti. Vytautas Bankaitis, nežiūrint, kad skambino bosinėmis kanklėmis -- padarė rimtą išpuolį.

Per tryliką metų Ona Mikulskienė gyveno kanklių muzika ir savo mokiniams. Šalia paprastų kanklių atsirado ir koncertinės, pasirūpinta įtraukti ir bosines. Nuo pritarimo dainoms, prieita prie orkestrinės muzikos, o pirmasis rečitalis jau davė eilę ir solo skambintojų. Nuo paprasto tercinio pritarimo nueita iki sudėtingesnio solo kūrinio išpildymo.

Negalima pamiršti didelio Onos Mikulskienės talkininko -- muziko Alfonso Mikulskio. Jo patarimai ir talka stipriai jaučiama, svarbiausia, nesant kanklių muzikos solo kūrinių, jis jų sukūrė visą eilę. Šio rečitalio programoje atlikti 3 Pr. Stepulio, 1 J. Švedo ir 9 Alfonso Mikulskio kūriniai.

Po rečitalio Ona Mikulskienė buvo savo mokinių apdovanota, o visi svečiai mokinių tėvelių skaniai pavaišinti.

Pirmasis Onos Mikulskienės kanklių studijos mokinių rečitalis parodė dideles kanklių muzikos galimybes. Patartina ir kitų kolonijų lietuviams šiuos jaunuosius kanklininkus išgirsti ir jų laimėjimais pasidžiaugti.

KITI APIE MUS

"Chicago Tribune" dienraštis Chicagoje, ne kartą kėlęs Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų ir laisvės reikalą, birželio mėn. 17 d. laidoje įdėjo dienraščio korespondento Washingtono, Walter Trohan ilgą straipsnį "Raudonųjų tikslas pasaulyje reiškia kraują". Čia primenama prieš 30 m. įvykdyta sovietų okupacija Baltijos kraštuose, kiti agresijos žygiai ir nurodoma, kad sovietai ligi šiol nėra pakeitę jų laikysenos. W. Trohan teigia: "Visi, taiką mylintieji, turėtų remti Baltijos valstybes, laisvės siekiančias" ir primena 1966 m. birželio 28 d. Kongreso priimtą rezoliuciją.

Tas pats dienraštis laišku skyriuje birželio 14 d. įdėjo latvio Tedi Zierins laišką apie "pa-

ŽVILGSNIAI

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

Prieš dvidešimtis penkis metus du Europos diktatoriai žuvo beveik 48 valandų laikotarpy. Benito Mussolini mirė 1945 metų balandžio 28, nužudytas komunistų partizanų, stengdamasis pabėgti iš Italijos.

Adolfas Hitleris žuvo Berlyne, balandžio 30, nusiunuodamas.

Šiandien, Vokietijoje ir Italijoje, abu jie vis prisimenami -- panašiai ir skirtingai.

Rytų ir Vakarų Vokietijos Fiureris kažkaip tapo "nebuvisiu". Rytų vokiečiai gana naiviai purtosi bet kokios nacių laikotarpio atsakomybės: nes pagaliau, jie yra komunistai, ir Hitleris buvo supuvęs vaisius gendančiame kapitalizmo medyje.

Vakarų vokiečiams sušlygti su šia era sunkiau.

Hitlerio gimtinė, dvi aukštis tinko namas, 219 numeris Vorstadt gatvė je Austrijos pasienio Braunau am Inn mieste lyje, jau seniai nežymi, kaip šventovė; tai gerai apsišvietę turistai ji pajėgia surasti.

Jo Alpių slėptuvė prie Obersalzberg, išlikus po karo, buvo susprogdinta bavarų vyriausybės. Susprogdinto Fuhrerbunker griuvėsiai po Reicho kancleracija, dabar tik žolėtas kalniukas, kažkaip tinkamai randantis 110 jardų koridoriuje, niekieno nepriklausomoje žemėje tarp Rytų ir Vakarų Berlyno.

Nesukaitomos Adolfo Hitlerio aikštės ir gatvės Vokietijos miestuose, naujai perkrikštytos, dažnai antinacinių veikėjų vardais.

Adolfas, kadaise populiarius vardas, retai parenkamas mažiems vokiečiams.

Sekantį kartą: Jis pastatė Autobahną, bet...

mirštuosius pavergtuosius".

JAV ir Kanados spauda birželio dienomis įdėjo visą eilę lietuvių rašytų laišku. Vienas jų, tai Kanados "The St. Catharines Standard", birželio 4 d., įdėtas J. Šarapnicko straipsnis "Lenino mitas". Autorius pažymi, kad Leninas buvo rusų imperalizmo įrankis ir, be naikinimo pradų, nieko nepateikęs pasauliui.

FREE

just for saving at Central

Prieskonių lentinė "Pecano" medžio, 3-jų aukštų. Du stalčiukai su 18 bonkutėmis, su pavadinimais, 17" aukščio, 11" pločio. Padėjus indelin \$500 ar daugiau.

8 puodukų elektrinis "Poly-Perk" kavinukas. Automatinis. Spalvotas polipropilenė, neįlenkiamas ir nedūžantis. Atsparus įbrėžimams. Greitai lengvai valomas. Avocado spalvos. Padėjus indelin \$500 ar daugiau.

Town & Country Stainless Steel piauštymo setas pagamintas Washington Forge. Kepsnio ir sviestinių peiliai, kepsnio šakutė, lupimo peiliukas, riešuto spalvos dėžutėje. Padėjus indelin \$500 ar daugiau.

Proctor-Silex 6 migtukų blenderis, 56 unc. indas. "Jog button" greitam maišymui. Balta ir juoda lentelė. 30 psl. receptų knyga. Padėjus indelin \$5,000 ar daugiau.

Mary Proctor 2 riekučių automatinis toasteris. Visas chrominis. Baltas puošimas. Automatinis termostatas. Lengvai valomas. Padėjus indelin \$5,000 ar daugiau.

Westinghouse garinis ar sausas prosas. Rodyklė medžiagoms, plona juoda rankena. 21 skylutė garams. Naudoja paprastą krano vandenį. Padėjus indelin \$5,000 ar daugiau.

Texas-Ware Melamine Dinnerware indai 8-niems, 26 gabalai. Sandalo medžio ir balto mišinys. Aštuonios 9½" lėkštės ir sriubos-dripsnių blyudukai, serviravimo blyudai, 8 vienas ant kito dedami puodukai. Plaujami mašina. Padėjus indelin \$5,000 ar daugiau.

Įdėkite \$500 ar daugiau, nesvarbu į kurią taupymo knygutę ar sertifikatą į Central ir jus galėsite pasirinkti dykai prieskonių lentinė, elektrinį kavinuką ar peilių setą.

Ar padėkite \$5,000 ar daugiau ir jus galėsite pasirinkti dykai blenderį, garinį prosą, toasterį ar indų setą aštuoniems.

Kiekvienam atveju jūs gausite aukščiau, įstatymais

leidžiamą, banko procentą iki 5%, žiūrint į kurią rūšį taupymo ir kuriam laikui padėsite. (Šeši mėnesiai yra minimumas, kad gautumėte dovaną).

Su kiekviena dovaną jūs taip pat gausite čekių sąskaitą Central.

Ir kada jūs atidarysite reguliarią taupymo sąskaitą iki liepos 10 jūs gausite procentus nuo liepos 1 dienos

Central National Bank

Narys Federal Deposit Insurance Corporation.

Dovanų siūlymas galioja iki 1970 m. liepos 15 naujoms sąskaitoms arba priedui prie esančių sąskaitų. Tik viena dovana klientui... kol ištekliai tęsis.

CENTRAL NATIONAL BANK SIULO VERTINGAS DOVANAS. Visiems padėjusiems indėlin 500 dol. ir daugiau bankas duoda vertingas dovanas, kurias matome nuotraukoje išdėtas ant stalo ir banko tarnautoją Pat Yost. Dovanas galima gauti visuose Central National Bank 48 skyriuose padėjus naujon sąskaiton ar į jau esančią \$500 ir daugiau.

• Grandinėlės šokėjų ir vadovų pagerbimą rengia LB Clevelando abi apylinkės liepos 19 d., sekmadienį, 4 v. p. p., Nauj. parapijos salėje.

Kviečiami dalyvauti visi, tuo išreiškiant jaunimui pagarbą ir padėką už jų įdėtą darbą.

Vietas prašome rezervuoti pas apyl. valdybos narius: O. Jokūbaitienę — tel. 681-9143, J. Malskį —

486-9165, M. Aukštuolių — 181-9928 ir Z. Tarutį — 932-9687.

WANTED AT ONCE
SEWING MACHINE
OPERATORS

Experienced preferred, will accept trainees.

Steady hourly rate.
Apply in person
Next to 117 Rapid Station
CHALFANT SEWING
FABRICATORS
11525 MADISON AVE.
CLEVELAND, OHIO
An Equal Opportunity Employer (45-54)

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

EXPERIENCED
SIDING INSTALLERS
WANTED

Steady work, must have own tools. Highest prices paid. Call collect, Mr. Phillips, 716-685-1600. (49-55)

ENJOY SATURDAY BANKING AT Society NATIONAL BANK

Jūsų apylinkės Society National Banko skyriai atidaryti šeštadieniais nuo 9:30 v. ryto iki 12:30 v. p. p. Skyriai atliks šeštadieniais visas bankines operacijas kaip ir kitomis savaitės dienomis. Džiaukitės šeštadienio banko patarnavimais. Atidarykit sąskaitą šiandien per Clevelando bankų lyderį Society National Bank.

**APYLINKĖS SKYRIAI ATIDARYTI ŠEŠTADIENIAIS
9:30 V. RYTO IKI 12:30 V. P. P.**

(There will be no change in the office hours of our downtown offices at 1001 Euclid Avenue and 127 Public Square)

Member F.D.I.C.

Deposits Insured To \$20,000

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

MUZIEJAUS RETENYBE

Dar turima pardavimui baigiančių pranykti Neprik. Lietuvos sidabrinių monetų, 5 lt. su J. Basanavičiaus atvaizdu, 10 lt. — su Vytautu Didžiojo, 10 lt. — su prez. A. Smetonos ir kitos. Paskutinis sezono išpardavimas. Kainos labai sumažintos. Kainoraštis pareikalaus. P. Zablockis, 2333 Ontario St., Vancouver 10, B. C., Canada.

New Plastic Injection Molded Plants Needs Experienced MATERIAL HANDLERS MACHINE OPERATORS

New buildings, new molds, new equipment.

Good working conditions & benefits.

A P I
1900 EASY ST.
WALLED LAKE, MICH.
Call between 9 & 11 o'clock
(313) 624-4066

(50-54)

MAIDS

Full time, paid holiday & vacations, uniforms. Good starting wages. Apply at

SHERATON
AIRPORT INN

15541 BROOKPARK
CLEVELAND, OHIO
9 AM TO 5 PM

(49-52)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

Department Supervisor in 222 bed Extended Care Facility — to work with medical and para-medical team which includes: An Occupational Therapist, Medical Social Worker, Professional Nursing Staff, Medical Director, Speech Therapist, Staff Bioanalyst. Benefits included: Competitive salary, two weeks vacation, sick leave, 11 paid holidays, longevity compensation, retirement program, \$300,000 personal liability and malpractice insurance, Blue Cross — Blue Shield M.V.F.-1 coverage with O.B. and master medical riders and \$7,000.00 life insurance.

Martha T. Berry Memorial Medical Care Facility, 43533 Elizabeth Road, Mount Clemens, Michigan 48043. Phone (313) 465-1922 — Extension 250.

(47-56)

Jūs džiaugsitės gyvenimu daugiau su State Savings

MĖNESINIŲ ČEKIŲ

Mes siūsiame Jums čekį sekantį mėnesį — ir kiekvieną mėnesį — kol jūs pasakysite mums sustoti!

Tik investuokite \$1,000 ar daugiau į State Savings taupymo sertifikatus — Jūs uždirbsite milžinišką 5.25% per metus, išmokamus Jums (ar kam kitam nurodytumėte) su MĖNESINIŲ ČEKIŲ.

Skambinkit ar ateikit pilnom smulkmenom nemokamo patarnavimo!

**State
Savings**

AND LOAN COMPANY

4065 Mayfield Rd., South Euclid
11623 Buckeye Rd., Cleveland
30500 Lake Shore Boulevard, Willowick

prepare for
tomorrow

with

5%

daily interest
on savings passbooks

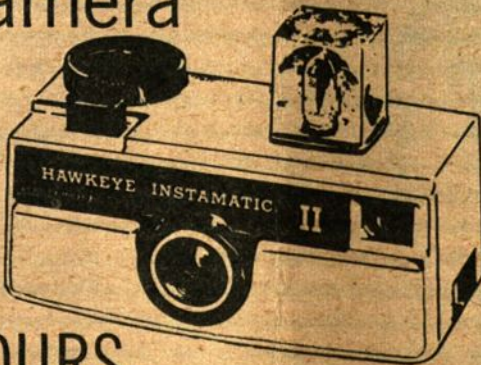
5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 6 months maturity

5 3/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 1 year maturity

6% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$10,000 minimum — 2 year maturity

preserve
today with

Kodak's
Hawkeye
Instamatic II
Camera

YOURS

FREE

with a deposit of \$500.00
or more to a new or
existing account.

(DEPOSIT TO REMAIN ONE YEAR)

ONE PER FAMILY

from your friends at

**Superior
Savings**

and Loan Association

6712 SUPERIOR AVE. — 431-2497

13515 EUCLID AVE. — 681-8100

798 EAST 185th STREET/CLEVELAND, OHIO 44119/TELEPHONE: 481-8552

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PAGERBKIME
"GRANDINĖLĘ"

Grandinėlės pagerbimo banketas įvyks sekmadienį, liepos 19 d. 4 v. p.p. Naujosios Parapijos salėje. Banketo metu, Grandinėlės vadovai Aleksandra ir Liudas Sargiai padarys idomų pranešimą iš kelionės po Pietų Ameriką. Taip pat bus išstatyta idomi Grandinėlės nueito kelio parodėlė, kuri susidės iš įvairių atžymėjimo ženklų, nuotraukų bei plakatų, ne vien tik iš Pietų Amerikos išvykos, bet ir iš kitų kelionių po Ameriką ir Kanadą.

Ši pagerbimo banketą rengia LB abi Clevelando apylinkės ir labai maloniai kviečia visus dalyvauti.

Bilietus galima įsigyti pas rengimo komisijos narius: J. Malski, O. Jokubaitienę, M. Aukštuolį, Z. Tarutį, Grandinėlės tėvų komiteto atstovus B. Skrinskienę ir K. Gaižutį. Organizacijos bei pavieniai asmenys, norintieji ta proga pasveikinti Grandinėlę prašomi savo sveikinimus įteikti raštu bet kuriam iš rengimo komisijos narių, arba banketo metu programos vedėjui. Bilietus įsigykite iš anksto nes prie įėjimo nebus parduodami.

Rengimo Komisija

• **LIETUVIŲ DIENA**, ruošama LB Clevelando abiejų apylinkių, įvyks š.m. lapkričio 7 ir 8 dienomis, Naujosios Parapijos salėje. Maloniai prašome visų organizacijų tuo laiku nerengti kitų subuvimų.

LB Clevelando apylinkių valdybos

• **Clevelando Arenoje**, 3717 Euclid Ave., ateinantį ketvirtadienį, liepos 16 d., 8 v. v. įvyksta "specialios vasaros" wrestling imtynės, kuriose dalyvaus The Sheik, Dick (Bulldog) Brower, Bobo Brazil, Great Igor ir moterys imtininkės. Bilietai nuo 4 iki 2 dol. gaunami iš anksto Arenos kasoje.

SEPTINTA NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Š.m. liepos 4 d. Naujosios parapijos bažnyčioje klebonas kun. J. Angelaitis sutuokė Silviją Norkutę su Rimu Žiedoniu. Jų palydą su darė Roma Norkienė pirmą pamergė, Lora Stenges, Jonas Zorska pirmas pabrolis, Gediminas Boreišis ir gėlianešiai Andreja Švedaitė ir Ramūnas Balčiūnas. Sutuoktųjų metu bažnyčioje gražiai giedojo so-

listė Violeta Balčiūnienė ir Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, jiems akompanavo vargonininkė Regina Brazaitienė.

Vakare tos pačios parapijos salėje įvyko vaisės, dalyvaujant daug vietinių ir iš kitų miestų atvykusių svečių. Jaunuosius pasitiko su duona, druska ir vynu jaunosios tėveliai Stasė ir Povilas Norkai iš Denverio, Colorado ir jaunojo tėveliai Stasė ir Kazimieras Žiedoniai iš Clevelando.

Vestuvių vaisės vadovavo Povilas Mikšys. Jam pasveikinus jaunuosius visų svečių vardu ir pareiškus, kad šios vestuvės tikrai nėra eilinės nes šių tėvų visi vaikai -- Norkų keturi, Žiedonių trys yra susituokę su lietuviais, kilo džiugios ovacijos. Be jaunųjų Silvijos ir Rimo Žiedonių čia buvo pristatytos tos visos jaunos, gražios lietuviškos šeimos: Nijolė ir Donatas Balčiūnai, Roma ir Virgilijus Norkai, Vida ir Jonas Švedai, Regina ir Albertas Vaitaičiai, Valdonė ir Evaldas Žiedoniai.

Iš kitų miestų dalyvavo šie svečiai: arch. Vytautas Martinaitis, Milda ir Edmundas Pauliai, Vilnė Kirvelaitienė -- visi iš Chicagos. V. Čižauskas ir ponis iš Detroito, Bronė ir dr. Jurgis Balčiūnai iš Strasburgo, sol. Violeta ir inž. Jurgis Balčiūnai iš Bostono.

Jaunieji buvo pasveikinti ir Clevelando lietuvių medžiotojų klubo vardu. Jaunasis šiuo metu yra to klubo prezidentu. Perskaitytos sveikinimo telegramos: šv. Tėvo apaštališkas palaiminimas jauniems ir visiems jų vestuvių dalyviams, jaunojo senelių Adomo ir Domicelės Piliponių iš Marijampolės dėdės Jono ir Stefos žydavičių iš Bostono, dėdės Kazio Mažeikos iš Kanados, tetos Marijos ir Alfredo Butkevičių iš Žiezmarų, puseserės Gertrudos Mažeikaitės iš Vilniaus, kun. Prano Gavėno iš Italijos, Bankaičių iš Detroito.

Jaunavedžiai, jų palyga ir svečiai gražiai linksminosi, grojant orkestrui ir skambant lietuviškom dainom. (pm)

• **"Infiacija"** filmas bus rodomas Clevelando lietuvių konservatorių klubo mėnesiniame susirinkime liepos 17 d., 8:30 vak. val. Union Saving salėje, Monticello Blvd. ir Richmond Rd. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• **Blossom Muzikos Centre** liepos 14 ir 15 d. progardoje dalyvauja garsioji Martha Graham šokių grupė, liepos 16 Andre Previn diriguos Clevelando orkestrui, išpildant Chopino ir Šostakovičiaus kūrinius, o liepos 18 ir 19 orkestrui diriguos garsusis dirigentas Pierre Boulez, išpildant Mozarto, Beethoveno, Stravinskio, Wagnerio ir Berlioz kūrinius. Dėl bilietų ir smulkesnių informacijų skambinti 579-1628.

• **Išnuomojamas butas** 5 kamb. viršuj. šv. Jurgio parapijos rajone. Skambinti UT 1-5080. (51-52)

VIRĖJA

Gyventi kartu ar 5 dienas savaitėje. Pietūs ir vakarienė. Kita pagalba samdoma. Shaker Rapid. Telef. 991-6286. (51-52)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN OR 1ST CLASS
SKILLED

DIE MAKERS
DIE REPAIRMEN

Experienced on Die Casting or
Trim Dies and Tools.

1ST and 2ND SHIFTS

Liberal company paid benefits

Apply in person or call 481-3050

SUPERIOR DIE CASTING

CORP.

1001 LONDON RD.

CLEVELAND, OHIO

(45-51)

FEMALE HELP WANTED

SIUVĖJOS

Patyrusios prie stiprių elektrinių siuvimo mašinų. Aukštas akordinis (piece work) atlyginimas. Viršvalandžiai. Skambinti: Vicki Knapp 771-3633.

LENHOW CORP.

1239 West 9th St. (2nd Fl.)

Cleveland, Ohio

(51-52)

Paprastas patogumas!
Shirt Dresses
taupymo kaina
9.99

Reguliariai 15.00 ir 16.00. Jūs eisite mylias per kraštą už tą garsaus suknelių gamintojo taupymą! Ir tai mieste — gambiai lengvai prižiūrima medžiaga, kurioje atspausdintos geros naujienos lygiose spalvose, langučiais, kryžminiai ir juostom. Dydis 10-20. Misses Dresses, Trečiame aukšte mieste, skyriuose.

The May Co

Išpardavimas!
Prieinamom kainom
Vasarinės suknelės
17.99

Originaliai 24.00 iki 32.00. Mes atrinkome pilną darželį vasaros vėsiųjų suknelių garsiųjų gamintojų dirbančioms merginoms! Išsirinkite gražiausio stiliaus ir spalvų iš šios gražios taupymo puokštės! Dydžiai 10-18. Misses Moderate Dresses, Trečiame aukšte mieste ir skyriuose.

Jaunieji Silvija ir Rimas Žiedoniai su palyda po jungtuvų ant bažnyčios laiptų. Prieky gėlianešiai A. Švedaitė ir R. Balčiūnas. Už jų stovi jaunieji Silvija ir Rimas Žiedoniai, Toliau iš kairės stovi: S. Norkienė, S. Žiedonienė, L. Stenges, R. Norkienė, P. Norkus, J. Zorska, G. Boreišis, K. Žiedonis ir mažieji P. Žiedonis, L. Žiedonytė, L. Balčiūnaitė ir D. Balčiūnaitė, J. Carlos nuotrauka

Pirkite mieste penktadienį 10 iki 5:45. Pirkite Heights/Parmatown/Southgate Great Lake Mall/Great Northern/Sheffield 10 iki 9:30. Duodame dvigubai Eagle Stamps antradienį.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KAS IŠRINKTI Į JAV LB TARYBĄ?

Kaip praneša vyr. rinkimų komisija JAV LB Tarybos rinkimuose dalyvavo 6781 balsuotojas. 1967 m. rinkimuose dalyvavo 9124 balsuotojai.

Į VI-ją Tarybą išrinkti šie atstovai:

Juozas Ardys, Kazys Bobelis, Jonas Borevičius, Elena Bradūnaitė, Bernardas Brazdžionis, Antanas Butkus, Viktoras Dabušis, Ona Ivaškienė, Jonas Jasaitis, Jūratė Jasaitytė, Anatolijus Kairys, Vytautas Kamantas, Kęstutis Keblys, Petras Kisielius, Vaclovas Kleiza, Antanas Klimas, Edmundas Lenkauskas, Stepas Matas, Antanas Mažeika, Bronius Nainys, Antanas Razma, Marija Rudienė, Algis Rugienius, Vitalijus Ruibytė, Algis Rukšėnas, Romas Sakadolskis, Julius Džiugas Staniškis, Jonas Stiklorius, Jack J. Stukas, Eligijus Sužiedėlis, Nijolė Šlapelytė, Elona Vaišnienė, Petras Vileišis, Vytautas Volertas, Povilas Žumbakis.

Dvi vietos lieka neužimtos nes New Yorko Apygarda nedalyvavo rinkimuose.

LIEPOS 12-18 D. PAVERGŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Pavergtųjų Tautų savaitė šiais metais bus liepos 12-18 dienomis. Ji pradėta 1959 m. Savaitė yra tam tikras simbolis manifestas ir solidarizavimas laisvųjų amerikiečių tautoms, kurios tokios laisvės neturi.

Pavergtųjų Tautų savaitę paskelbė Amerikos Kongresas savo rezoliucija, pri-

imta vienbalsiai 1959 m. birželio mėnesį. Yra žinoma kaip įstatymas nr. 86-90, minima trečiąją liepos savaitę kiekvienais metais. Kongresas įpareigojo prezidentą, kad tuo reikalu būtų paskelbta atitinkama proklamacija. Tokias proklamacijas paskelbė visi prezidentai: Eisenhoweris, Kennedy, Johnsonas, Nixonas. Paskelbė taip pat eilę gubernatorių ir miestų merų. Kongrese ta proga daug senatorių ir kongresmanų pasakė kalbų, kurios paskui įrašytos į Congressional Record knygas ir lieka istorijai. Tokiu būdu pavergtųjų ir valstybių reikalai lieka gyvi ir pasaulio sąžinei neleidžia užmiršti.

Pasaulis smerkia visos rūšies kolonializmą. Buvusios kolonijos veik visos atgauna laisvę, net ir tos, kurios nežino, ką tas žodis reiškia, kurios neturi jokių valstybinių tradicijų, necivilizuotos; bet tas pats pasaulis tyli, kai senos, ilgų šimtmečių valstybinės tradicijom tautos ne tik pavergtos, bet fiziškai naikinamos. Todėl tokių savičių proga kartu su kitais likimo draugais turime viską daryti, kad pasaulis savo svarų žodį pasakytų ir mūsų adresu.

• JONAS VAIČIŪNAS LB Chicago Apygardos Valdybos vicepirmininkas spaudos - informacijos reikalams, sudarė prie valdybos Spaudos - Informacijos komisiją: St. Daunys, St. Juškėnas, J. Jurevičius, Z. Juškevičienė, Vyt. Kasniūnas, Alg. Pužauskas, J. Šlajus ir J. Vaidelys. Reikalui esant komisija bus padidinta. Pirmas komisijos darbas -- informacinė talka Pavergtųjų Tautų Savaitėi ir pa-

Balfo direktorių suvažiavimo Detroito birželio 13 d. dalyviai. Sėdi iš kairės: K. Ražauskas, E. Pauzazienė, kun. V. Martinkus, prel. J. Končius, D. Kaupienė, dr. V. Ramanauskas, K. Daugvydienė, Antroj eilėje stovi: V. Tamošiūnas, A. Plepys, P. Pagojus, A. Musteikis, J. Bagdonas, K. Gričius. Trečioje eilėje: J. Atkočaitis, V. Selenis, P. Stepas, V. Mankus, R. Ražauskienė, kun. P. Geiščiūnas, K. Viskantienė, dr. V. Milleris, V. Petrulis. Nuotraukoje trūksta suvažiavime dalyvavusių kun. K. Simaičio, kun. V. Kriščiūnevičiaus, J. Mikailos ir K. Sragausko.

radui, įvyksiančiam liepos 18 dieną, 12 val.

• LEVAS PRAPUOLĖNIS Chicagoje rūpinasi sukviesti Pavergtųjų Tautų Savaitės parądan kuo daugiausia organizacijų atstovų su vėliavomis. Organizacijos, norinčios dalyvauti parade su vėliavomis, kviečiamos registruotis ALT biure, 6818 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60636, tel: 778-6901.

• PAVERGŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖS reikalui pereitą trečiadienį liepos 1 dieną, ALT biure buvo sukviesta spaudos darbuotojų konferencija. Konferenciją sušaukė ir jai vadovavo J. Vaičiūnas, LB Apygardos Valdybos vicepirm. Pranešimus padarė LB Chicago Apygardos Valdybos pirm. J. Jasaitis, Chicago Lietuvos Tautų Tarybos pirm. kun. A. Stašys, Pavergtųjų Tautų Komiteto narys L. Prapuolenis. Kiti dalyviai: Z. Juškevičienė, J. Bertasius, St. Daunys, V. Kasniūnas, K. Rožanskas, J. Šlajus, M. Gudelis ir J. Vaidelys.

• JANINA IR VYTAUTAS ŽYGAI su šeima grįžo iš Hot Springs, Arkansas, kur trejetą savičių atostogavo Gražinos ir Gedemino Sakevičių delyame motelyje (Birch Motel), 635 Ouachita Ave.

Žygas yra Alvudo vaikų teatro vadovybės narys, taip pat dažnai talkinąs lietuviškiems rengimams, paruošdamas ir tvarkydamas apšvietimą. Janina yra šaulių teatro aktorė.

• DANUTĖ STANKAITYTĖ, operos solistė, kartu su kitais solistais rugsėjo 5 d. dalyvaus Ateitininkų Federacijos jubiliejaus koncerte Chicagoje.

AUŠRIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Šįmet sueina 30 metų, kaip dvi atskiros Kauno

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA AUDRONĖ JAU ATIDARYTA
IR PRIIMA SVEČIUS

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

"Aušros" gimnazijos baigė savo laisvą egzistenciją pirm. bolševikų okupacijos metu. Pasaulyje yra daug išsibarsčiusių aušriečių ir iš torontiečių tarpo (M. Yčas ir kt.) kilo sumanymas suorganizuoti jų suvažiavimą, taip pat kviečiant dalyvauti ir keliolika buvusių mokytojų (dail. Šepetį, prof. Paplauską, kun. Zakarąuską, Asevičiūtę, Tulauskaite, Bremerį ir kt.), kurie yra laisvame pasaulyje.

Suvažiavimui ruošti susidarė 10 žmonių komitetas, kurio pirmininku išrinktas inž. R. Rimas (Ribikauskas) ir sekretorium Alg. Stanėnas. Pastarojo adresu -- 52 Apple Orchard Path, Thornhill, Ont. prašome kreiptis visais suvažiavimo ir registracijos reikalais. Fin. reikalų tvarkytoju išrinktas Ant. Rūkas ir programos vedėja -- Imbraziėnė (Valiukaitė).

Suvažiavimas įvyks Prisikėlimo par. salėje Toronte, 1971 metų gegužės 29 d. (ap)

Community salėje. Užkandinė ir baras pradės veikti 2 val. po pietų, o šokiai, grojant geram čigonų orkestrui, prasidės 9 val. vak. Michigano laiku. (Chicago -- 8 val. v.).

Kaip žinoma, skyriui vadovauja vieny moterų valdyba, kuri yra pasiryžusi pademonstruoti savo kulinarinius sugebėjimus ir svečius pavaišinti pačių gamintais valgiais ir skanėstais. Barui, kaip ir visada, vadovaus vyrai, tad ir stipresnės atgaivos netruks. Bus ir daugiau staigmenų.

Visi vasarotojai ir svečiai kviečiami atsilankyti ir maloniai praleisti subatvakarį.

(ajj)

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

J. Kazėnas, Cleveland 2,00
V. Plidžiūnas, Cleveland 10,00
S. Pladys, Cleveland 2,00
D. Vismontas, Cleveland .. 2,00
I. Kaunelis, Detroit 2,00
V. Janukaitis, Detroit 2,00
J. Jukus, Rochester 3,00
A. Karaitis, Union Pier 5,00
K. Stephens, Mayfield Hts. 1,00
P. Naureckas, Chicago 2,00
P. Kęstauskas, Grand Rapids 2,00
J. Balbatas, Cleveland 5,00
A. Lauraitis, Chicago 2,00
V. Dabrila, Worcester 2,00
ALTS Cicero Skyrius 15,00
A.M. Mačys, Chicago 5,00
J. Andrašiūnas, Chicago ... 2,00
G. Gričius, Washington ... 2,00
N. Rastenis, Baltimore 2,00
A. Gruzdys, New Haven 3,00
A. Braškys, Sudbury 2,00
A. Filipavičius, Hamilton .. 2,00
R. Jasitnas, Evanston 2,00
A. Ereminas, Thomaston ... 2,00
I. Medziukas, Los Angeles 5,00
A. Pakalnis, Linden 2,00
M. Manomaitis, Boston 8,00
K. Statkus, Los Angeles... 7,00
J. Palšis, Chicago 2,00
X.Y., Chicago 2,00
A. Petrauskis, Cleveland 2,00
J. Agurkis, Omaha 2,00
G. Juškėnas, Cleveland ... 5,00
A. Mikulskis, Cleveland ... 5,00
E. Kronas, Dundas 2,00
A. Iškauskas, Toronto 1,00
V. Donis, Chicago 10,00
J. Meiliūnas, Australlia ... 1,30
O. Mučinskienė, Boston 2,00
D. Liepas, Cicero 2,00

Visiems aukojusiems Dirva nuoširdžiai dėkoja.

ALT S-gos East St. Louis dabartinė skyriaus valdyba. Sėdi iš kairės: sekretorius Bronius Tiškus ir pirmininkas Vladas Tervydis. Stovi: narys dr. Paulius Švarcas, vicepirm. Jonas Gumbelevičius ir ižd. Kristupas Kikutis. Kaip žinia, skyrius šį sekmadienį, liepos 12 d. I v. p.p. Jono ir Onos Lujų sodyboje, 9 Westlake Dr. Fairview Heights, Ill. rengia linksną gegužinę į kurią kviečiami visi atsilankyti ir maloniai praleisti laiką.

A + A

ALEKSUI STATULEVIČIUI

mirus, jo žmonai LIUDAI reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Laimutis Valunas ir šeima

Kas nori, nors trumpam, pabėgti iš didmiesčio ir surasti ramaus ir gaivinančio poilsio, tas nepravažiuos pro Tomkų vasarvietę, kuri yra ant pat Atlanto vandenyno ir turi visas sąlygas, apie kurias kiekvienas didmiesčio žmogus per ilgus metus svajoja.

Dėl smulkesnių informacijų rašykite: V. Tomkus, 700 Ocean Dr. Juno Beach, North Palm, Fla. 33403 arba skambinkite: (305) 844-3388.

Pasiskubinkite įsigyti AGONIJA

Per savaitę pardavėme 200

— IŠKIRPTI —

DIRVOS ADMINISTRACIJAI
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol., už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. J. Gliaudos romaną "AGONIJA".
Kaina 5 doleriai.

Pavardė ir vardas

Adresas

J. Gliauda

AGONIJA

Romanas